

prací tou osobu, o níž má záruku, že je způsobilá vykonati ji samostatně a odborně, i tak spolehlivá, že příkaz jí daný ihned splní.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1932, Zm II 74/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 11. prosince 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po právní stránce vytýká stížnost, že obžalovaný jako stavitel nebyl povinen a ani fysicky s to, by na všechny práce svých dělníků dohlížel osobně. Leč na témže stanovisku stojí i napadený rozsudek, který vyslovuje názor, že obžalovaný byl jen podle zvláštních okolností případu povinen postarati se osobně o to, by nařízené vyztužení bylo provedeno ihned a podle jeho pokynů. Jde o případ viny ve výběru a tu by obžalovaný byl prost zavinění, kdyby byl pověřil prací osobu, o níž měl záruku, že je způsobilá vykonati samostatně a odborně práci jí svěřenou, a že je i tak spolehlivá, že příkaz ihned splní. Pokud jde o první požadavek, udal obžalovaný, že se dozvěděl jen od R-a, že »S. se vyzná v práci, jež se koná při zřizování stok, a že ho proto při této práci ponechal.« Tvrdí-li stížnost, že se obžalovaný dozvěděl od stavebního asistenta R-a, že vyztužení v jámě II. provedl S. způsobem uspokojivým, nedrží se spisů; to mu R. neřekl, nýbrž pravil jen, že vyztužení jámy II. provedl dva dny před úrazem on sám se S-em. Z toho ještě nevysvítá, že S. byl schopen i samostatně takovou práci provést včas a odborně. Pokud jde o druhý požadavek, obžalovaný vůbec netvrdil, že S-a znal jako spolehlivého dělníka, který příkaz mu daný také splní; ani se ho neptal, dovede-li takovou práci, a netvrdí, že již při jiných příležitostech se přesvědčil o jeho spolehlivosti. Uváží-li se, že obžalovaný tehdy žádnou spolehlivou dozorčí sílu na staveništi neměl, poněvadž stavební asistent R. byl mimo. Z., o čemž obžalovaný věděl; že S. jako jediný starší člověk byl prostým nádeníkem (jsa vyučeným krejčím); že obžalovaný sám připustil, že jáma byla v den úrazu již ráno 2.50—2.60 m hluboká, tak že nebezpečí úrazu bylo s ohledem na posudek znalců, připouštějících hranici do 2 m přímo hrozné a situace vyžadovala zvláštní opatrnosti stavitele a proto již ráno byl nejvyšší čas, by vyztužení bylo provedeno ihned, při čemž nestačilo přesunouti odpovědnost za včasné a odborně provedené vyztužení na prostého dělníka nádeníka; uváží-li se dále, že i zákon v § 1 min. nař. ze dne 7. února 1907, čís. 24 ř. zák. nařizuje, by při takových pozemních pracích byla vynaložena zvláštní péče na bezpečnou roubeninu, nelze odepřít rozsudku souhlas, žádá-li za těchto konkrétních okolností na obžalovaném jako staviteli, by se osobně přesvědčil, že jeho příkazu bylo vyhověno ihned a řádně.

Čís. 4541.

Okolnosť, že riaditeľ továrne nebol pri revíziách živnostenským inšpektorátom zvlášť upozornený na vadu bezpečnostného zariadenia, predpísaného administratívnymi nariadeniami, nezbavuje ho zodpoved-

nosti za úraz spôsobený zamestnancovi následkom onej vady, a to ani vtedy, keď dotyčnému zamestnancovi zakázal pracovať a zdržovať sa na mieste, kde sa úraz stal.

(Rozh. z 22. novembra 1932, Zm IV 446/32.)

Tehliarsky robotník J. A. utrpel pri práci u lisu ťažké poškodenie na tele. Riaditeľ tehelne Š. K. a dielovedúci R. K. boli obžalovaní z prečinu ťažkého poškodenia tela z nedbalosti podľa § 310 tr. zák. Súd prvej stolice obidvoch obžalovaných sprostil podľa § 326 č. 2 tr. p. obžaloby, dospevši k presvedčeniu, že si poškodený robotník privodil úraz sám, lebo k práci u lisu nebol určený, ale vymenil si ju svojmocne s druhým robotníkom, o čom obžalovaní nevedeli. Odvolací súd oslobodzujúci rozsudok dotyčne obžalovaného dielovedúceho potvrdil, obžalovaného riaditeľa tehelne však uznal vinným z prečinu podľa § 310 odst. II. tr. zák., ktorého sa dopustil tým, že ako riaditeľ podniku opominul učiniť ochranné opatrenie u tehliarskeho lisu, kde remenica transportného zariadenia na prístupnom mieste nebola zahradená.

Na jvyšší súd zmätočnú sťažnosť obžalovaného Š. K. zamietol.

Dôvody:

Proti rozsudku vrchného súdu podal obžalovaný Š. K. zmätočnú sťažnosť na základe bodu 1 a § 385 tr. p. preto, že on vraj ani pri zariadení ni mspravovanej tehelne, ani pri konaní svojej riaditeľskej činnosti nedopustil sa žiadnej nedbalosti, preto mylne bol uznaný za vinného z prečinu podľa § 310 tr. zák. Zmätočná sťažnosť je bezzákladná. Vrchný súd preto uznal obžalovaného za vinného, leba ako riaditeľ továrne opominul zakryť, — totiž chrániť — remenicu transportného zariadenia, následkom čoho nahodile tam pracujúci robotník J. A. bol ťažko poranený. Podľa zistených skutočností poškodený nemal prácu na tom mieste, kde bol poranený, naopak bolo mu zakázané tam sa zdržovať a pri remenici pracovať a obžalovaný nevedel, že poškodený porušil tento zákaz. Preto je pri riešení otázky viny obžalovaného závažné, či obžalovaný bol povinný remenicu tak chrániť, aby poškodený ani vtedy nemohol byť remenicou poranený, keby proti zakazu chcel konať u nej nejakú prácu. Obžalovaný je toho názoru, že takú povinnosť nemal, lebo živnostenský inšpektorát pri revíziách závodu nikdy nečinil námietky proti zariadeniu tej časti továrne, kde sa stal úraz, ďalej lebo podľa § 1 vlád. nar. č. 114/1925 prísne predpisy tohoto nariadenia sa nevzťahujú na jeho továrňu, pretože táto bola zariadená ešte pred platnosťou cit. nariadenia.

Nežze však súhlasiť s názorom sťažovateľovým. Obžalovaný ako riaditeľ továrne bol povinný podľa § 102 zák. č. 259/1924 Sb. z. a n. zriadiť a udržiavať u strojov všetky zariadenia potrebné na ochranu života a zdravia robotníkov. Túto povinnosť mal už podľa § 114 zák. čl. XVII:1884. Tá okolnosť, že zo strany živnostenskej inšpekcie nebol zvlášť upozornený na nejakú vadu bezpečnostných zariadení, nezbavuje obžalovaného jeho horeuvedenej povinnosti. Povinnosť chrániť transmisie až do tej výšky, do ktorej by sa jej mohli dotýkať zamestnanci továrne alebo iní tam chodiaci ľudia, nie je uložená len bodom 57 časti IV. § 1 nar. č. 114/1925 Sb. z. a n., ale tento predpis obsahoval už bod b)

§ 1 zák. čl. XXVIII:1893. Ponevadž remenica — o ktorej je reč v tomto prípade — je pohyblivou čiastkou transmisie a je pre okolo sa pohybujúcich ľudí podobne nebezpečná ako kolá a hriedele, preto je bezpochybné, že obžalovaný bol povinný ju chrániť aj podľa predpisov, ktoré boli platné pred účinnosťou nariadenia č. 114/1925 Sb. z. a n. Tejto nebezpečnosti stroja bol si obžalovaný vedomý, čo vychádza z jeho vlastnej obrany, že zakazoval chlapcom priblížiť sa k stroju, o ktorý tu ide. Keby obžalovaný bol primerane chránil remenicu, poškodený nebol by sa mohol jej dotýkať na tom mieste, kde sa stal jeho úraz. Ťažký telesný úraz poškodeného je tedy v príčinnej súvislosti s opominutím obžalovaného. Preto nemýlil sa vrchný súd, keď obžalovaného za vinného uznal. Bezzákladná zmätočná sťažnosť bola podľa § 36 tr. p. nov. zamietnutá.

Čís. 4542.

Podle § 6 čís. 2 odst. 2 zák. na ochr. rep. jest trestná každá činnost směřující podle povšechné své povahy a podle úmyslu pachatelova k tomu, by mu zjednala znalost vojenského tajemství, jehož prozrazení cizí moci je jeho záměrem.

Dokonaným trestným činem jsou již přípravy k vojenské zradě, pouhé domáhání se zpráv o skutečnostech, opatřeních a předmětech chráněných proti vyzvídání; dokonaným trestným činem vyzvídání jest již pokus — třebaže bezvýsledný — opatřiti si zpravu onoho směru.

Nezáleží na tom, zda se činnost přiblížila více či méně k protiprávnímu výsledku, jež má ono ustanovení na zřeteli, ani na tom, zda je dosavadní činností uskutečněno více nebo méně podmínek onoho výsledku. Stačí, že pachatel vykročil již z mezí pouhých betzrestných myšlenek způsobem, z něhož byl jeho úmysl přivoditi protiprávní výsledek na venek zřejmý a jiným osobám poznatelný, a že cestou, jejíž počátkem se dosavadní činnost pachatelova brala, lze povšechně dospěti k protiprávnímu výsledku, třebaže se v konkrétním případě prokázala neschůdnou.

Beztrestnost vojenské zrady z důvodu účinné lítosti podle § 27 čís. 1 zák. na ochr. rep. nastane jen, je-li ústup od protiprávní činnosti dobrovolný. O dobrovolnosti lze mluvit jen, zdrží-li se pachatel další činnosti směřující k určitému protiprávnímu výsledku, ač v době přerušení činnosti své má za to, že mu lze dosíci onoho výsledku cestou, kterou se jeho činnost dosud brala, nebo po případě cestou jinou.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1932, Zm I 800/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 19. srpna 1932, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem vojenské zrady podle § 6 čís. 2 odst. II. zákona na ochranu republiky, mimo jiné z těchto

důvodů:

Beztrestnost vojenské zrady z důvodu účinné lítosti podle odst. čís. 1 § 27 zák. na ochr. rep. nastane jen, je-li ústup od protiprávní činnosti dobrovolný; o dobrovolnosti lze mluvit jen, zdrží-li se pachatel další